

Debattartikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Kulturdepartementet, Statsrådsberedningen, Utbildningsdepartementet

Det är allas plikt att stå upp mot antisemitism

Publicerad 13 september 2021

Hatet mot judar är ett gift i vårt samhälle. Antisemitiska hatbrott och incidenter blir vanligare, både i Sverige och i övriga världen. Det är skrämmande och kräver att vi agerar. Varje form av rasism ska bekämpas.

Förintelsen är den yttersta konsekvensen av hatet mot judarna. Vi har en plikt att säkerställa att vittnesmålen om folkorden som nazisterna och deras allierade gjorde sig skyldiga till aldrig går förlorade.

Om precis en månad samlas representanter från åttio länder och internationella organisationer i Sverige för att delta vid Remember ReAct – Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism, som regeringen tagit initiativ till.

Grunden för arbetet med hågkomst och mot antisemitism finns sedan tidigare, bland annat i Stockholmsdeklarationen från år 2000.

Nu behövs konkreta åtaganden. Ledarna för de länder, organisationer och företag som bjudits in har uppmanats att presentera sådana i Malmö. Regeringen har avsatt 95 miljoner kronor i budgetpropositionen 2022 för det Sverige åtar sig.

Sverige kommer att göra följande åtaganden:

Bevara och föra vidare minnet av Förintelsen.

- Den 1 juli 2022 ska Sveriges museum om Förintelsen ta emot sina första

besökare.

Främja utbildning och forskning om Förintelsen och antisemitism och andra former av rasism.

- Skolverket ges resurser för och uppdrag att i samarbete med Forum för levande historia arbeta med demokratistärkande insatser i skolan, folkbildningen och inom annan utbildning för vuxna med syfte att motverka antisemitism och andra former av rasism.
- Regeringen föreslår att 12 miljoner kronor per år i forskningsmedel ska fördelas av Vetenskapsrådet till och med 2026. Utifrån Vetenskapsrådets kartläggning av svensk forskning om Förintelsen och antisemitism, som inkluderar bland annat folkmordet på romer och antiziganism, ska Vetenskapsrådet lämna rekommendationer till regeringen om hur de nya forskningsmedlen ska fördelas.

Bekämpa rasism – online och offline.

- Skräddarsydda åtgärdsprogram mot antisemitism, antiziganism, islamofobi, afrofofi och rasism mot samer ska tas fram.
- Polismyndigheten ges i uppdrag att fortsatt utveckla och förbättra arbetet för att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin.
- Totalförsvarets forskningsinstitut får i permanent uppdrag att genomföra kartläggningar av rasistiska uttryck i digitala miljöer och analysera de våldsbejakande extremistiska budskap som sprids.
- Organiserad rasism och stöd åt organiserad rasism ska kriminaliseras. En parlamentarisk kommitté som förutsättningslöst ska undersöka möjligheterna till en tydligare kriminalisering av förnekelse av Förintelsen ska tillsättas.

Främja judiskt liv, stärka arbetet för romsk inkludering och förstärka det civila samhällets säkerhet.

- En utredning om främjande av judiskt liv i Sverige ska tillsättas och strategin för romsk inkludering förstärks och ges permanent finansiering. Språkcentrum för Jiddisch och Romani chib ska inrättas.
- Statsbidraget för säkerhetshöjande åtgärder till organisationer inom det civila samhället, bland annat trossamfund, förstärks kraftigt.

Hatet mot judar finns i vår historia, i högerextrema grupper, i delar av vänstern och i islamistiska miljöer. Vi ser antisemitism hos vuxna och barn

som flytt till Sverige från länder där judehat präglar skolundervisning och statlig propaganda. Vi ser konspirationsteorier i sociala medier och hur minnet av Förintelsen förvanskas och exploateras för politiska ändamål.

Antisemitism går hand i hand med antiziganism och andra former av rasism. Alla dessa uttryck för hat hotar det öppna samhället och principen om alla människors lika värde. Vi står inte tysta och passiva inför det hotet.

Malmö och Skåne har en speciell historia kopplad till Förintelsen. Judar som flydde över Öresund under andra världskriget kom hit. Det var här Folke Bernadottes vita bussar med överlevande från koncentrationslägren togs emot.

I dag är Malmö hem för många religioner och kulturer. Precis som i andra städer finns här antisemitism. Men det är inte antisemitismen som utmärker Malmö, utan modet och viljan att bekämpa den och andra former av rasism.

Genom att minnas de som mördades i Förintelsen, vad de hette och det vi vet om deras liv, gör vi motstånd mot hatet.

Vi lyssnar till dem som överlevde. Vi bygger institutioner för att försvara minnet. Och vi lovar varandra att aldrig bli avtrubbade och acceptera antisemitism och rasism som något normalt.

Var och en av oss har ett ansvar för att markera mot hat och rasism. Gör din plikt. Bidra med din del. Stå på rätt sida av historien.

Stefan Löfven, statsminister (S)

Märta Stenevi, jämställdhets- och bostadsminister (MP)

Anna Ekström, utbildningsminister (S)

Amanda Lind, kultur- och demokratiminister (MP)

Debattartikel från Arbetsmarknadsdepartementet

Istanbulkonventionen 10 år: Varje kvinna och flicka har rätt att leva utan att behöva utsättas för våld.

Publicerad 11 maj 2021

Debattartikel av jämställdhetsminister Märta Stenevi och 20 andra europeiska politiker i ETC den 11 maj 2021. Artikeln är också publicerad i andra europeiska tidningar.

Idag uppmärksammar vi att det är 10 år sedan Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet öppnades för undertecknande. Den ingicks och undertecknades i Istanbul 2011. Upprinnelsen till konventionen är en rad europeiska initiativ som togs under 1990-talet. Den trädde i kraft 1 augusti 2014 och är mer bekant som Istanbulkonventionen. Hittills är det 33 stater som har undertecknat och ratificerat konventionen och ser till att den följs. Ytterligare 11 stater har undertecknat konventionen men ännu inte ratificerat den. En stat frånträdde nyligen konventionen.

Istanbulkonventionen har varit en milstolpe i kampen mot det könsrelaterade våldet. Konventionen är det första europeiska rättsligt bindande fördraget inom området. Den inbegriper en vittomfattande uppsättning åtgärder för att förebygga våld, skydda brottsoffren och lagföra förövarna. I den anges en uppsättning konkreta åtgärder för de undertecknande staterna, till exempel skyddade boenden, hjälptelefoner och omfattande hjälp till personer som har utsatts för våld av olika slag. Utöver dessa konkreta åtgärder fastslås det att våld mot kvinnor är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och en form av diskriminering. I och med konventionen inrättades även ett rättsligt system på europeisk nivå och en särskild övervakningsmekanism för att säkerställa att parterna effektivt tillämpar dess bestämmelser.

Genomförandet av Istanbulkonventionen har redan haft en konkret inverkan på kvinnor och flickor, män och pojkar i all deras mångfald. Konventionen har bidragit till att höja medvetenheten om det könsrelaterade våldet i samhället. Den har påtagligt medverkat till att höja ambitionsnivån vad gäller lagstiftnings- och policystandarder inom nationell lagstiftning. Dessutom har den lett till mer utbildning för yrkesgrupper inom rättsväsendet, hälso- och sjukvården och brottsbekämpande myndigheter, något som är en viktig åtgärd om vi ska undanröja hinder för att personer som utsatts för könsrelaterat våld inte får tillgång till rättslig prövning. Det är även betydelsefullt att den har bidragit till att göra frågan mer framträdande i samhällsdebatten.

Det är med stor oro vi ser ett allt större motstånd mot denna banbrytande konvention. När coronaviruspandemin slog mot hälsa, ekonomi och samhälle återfanns kvinnor i främsta ledet med arbete inom vård och omsorg, utbildning, detaljhandel och lokalvård. Samtidigt blev under de första månaderna rapporterna snabbt fler om våld i hemmet och våld i nära relationer. Efterfrågan på rådgivare och skyddade boenden för brottsoffer ökade dramatiskt och kvinnor och flickor satt ofta instängda hemma tillsammans med sina förövare under nedstängningar och vid utgångsförbud. Likväl höjs det högre röster mot konventionen än tidigare.

Varje kvinna och flicka har rätt att leva utan att behöva utsättas för våld. Att förebygga alla former av våld är inte kontroversiellt. Att skydda de som utsätts för övergrepp är inte kontroversiellt. Framför allt är det inte förhandlingsbart. Likafullt har konventionen från första början utsatts för en kampanj utan motstycke med vilseledande information och vantolkningar. Dess motståndare upprördes av konventionens definition av genus som en social konstruktion och kravet på att ta med utbildningsmaterial om icke-stereotypa könsroller.

Det är ännu mer oroväckande att konventionen nyligen har mött motstånd bland vissa regeringar och parlamentsledamöter i EU. Det ledde bland annat till att ratificeringsprocessen för vissa medlemsstater blockerades och till att EU:s ratificeringsprocess gick i stå. En medlemsstat har meddelat att den avser att frånträda konventionen.

Den turkiska regeringens beslut av den 19 mars 2021 om att frånträda konventionen visar att hoten om återkallelse av förpliktelser i allra högsta grad är verkliga. Turkiets beslut kommer 10 år efter att man som första stat undertecknade konventionen i Istanbul.

Vi är bestörta över dessa exempellösa angrepp på kvinnors rättigheter och deras säkerhet. Vi känner samhörighet med kvinnor och flickor i Turkiet och övriga världen och står vid deras sida. Vi uppmanar Turkiet att upphäva sitt beslut.

Vi uppmanar även enträget samtliga Europarådets medlemsstater som ännu inte undertecknat och ratificerat detta banbrytande fördrag att göra det.

Vi är fast beslutna att säkerställa att konventionen genomförs och efterlevs fullt ut i våra länder och att arbeta tillsammans för att slå vakt om de grundläggande värden som konventionen garanterar.

Märta Stenevi, Jämställdhets- och bostadsminister med ansvar för stadsutveckling och arbetet mot segregation och diskriminering (Sverige)

Sarah Schlitz, statssekreterare för jämställdhet, jämlikhet och mångfald (Belgien)

Sophie Wilmès, Vice statsminister och utrikesminister (Belgien)

Peter Hummelgaard, Jämställdhets- och jämlikhetsminister (Danmark)

Signe Riisalo, Socialförsäkringsminister (Estland)

Krista Kiuru, Familje- och socialförsäkringsminister (Finland)

Thomas Blomqvist, Minister för jämställdhet, jämlikhet och nordiskt samarbete (Finland)

Elisabeth Moreno, Minister för jämställdhet, mångfald och jämlikhet (Frankrike)

Jean-Yves Le Drian, Utrikes- och Europaminister (Frankrike)

Franck Riester, Handelsminister (Frankrike)

Jean-Baptiste Lemoyne, statssekreterare för turism och franskspråkighet (Frankrike)

Clément Beaune, statssekreterare för Europafrågor, (Frankrike)

Roderic O’Gorman, Minister för barnrättsfrågor, jämlikhet, integration och

ungdomsfrågor, (Irland)

Elena Bonetti, Jämställdhets- jämlikhets- och familjeminister (Italien)

Taina Bofferding, Jämställdhetsminister (Luxemburg)

Ingrid van Engelshoven, Jämställdhetsminister (Nederländerna)

Paul Blokhuis, statssekreterare för hälsa, välfärd och sport (Nederländerna)

Stef Blok, Utrikesminister (Nederländerna)

Irene Montero, Minister för jämställdhet och jämlikhet (Spanien)

Franziska Giffey, Familjeminister samt minister med ansvar för äldrefrågor, kvinnor och ungdomar (Tyskland)

Susanne Raab, Minister för kvinnor, familjefrågor, ungdomsfrågor och integration (Österrike)

Debattartikel från Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet

Grov kvinnofridskränkning ska ge minst ett års fängelse

Publicerad 22 april 2021

Debattartikel av jämställdhetsminister Märta Stenevi och justitieminister Morgan Johansson i Aftonbladet den 21 april 2021.

Sverige har en feministisk regering. Därför har regeringens högst prioriterade frågor på det kriminalpolitiska området under mandatperioden varit både att bekämpa den grova gängkriminaliteteten och mäns våld mot kvinnor. Tyvärr har det massmediala ljuset inte varit lika starkt när det gäller våldet mot kvinnor. Det ser nu antligen ut att förändras: mäns våld mot kvinnor börjar nu ta plats i samhällsdebatten på det sätt som denna allvarliga fråga förtjänar. Vi välkomnar detta. Att så många kvinnor lever i rädsla för att utsättas för våld kan aldrig accepteras.

Vi måste arbeta förebyggande, så att det första slaget aldrig faller och de som slår slutar slå. Vi måste också bli bättre på att upptäcka våldet och att skydda och stötta de våldsutsatta kvinnorna och barnen. Vi måste dessutom skärpa straffen och få till en mer effektiv brottsbekämpning.

En lång rad reformer har redan genomförts. Vi har skärpt straffen för grova våldsbrott och mord. Det innebär bl a att livstids fängelse ska användas i ökad utsträckning för den som dödar en närstående. Vi har ökat möjligheterna att sätta fotboja på de män som förföljer kvinnor. Vi har infört den strängaste sexualbrottslagstiftningen någonsin, med samtyckeslagstiftning och skärpt straff för grov våldtäkt.

För att brotten ska utredas effektivt så måste också de brottsbekämpande myndigheterna ha tillräckliga resurser. Därför har polisen fått betydande förstärkningar, men också en tydlig inriktning från regeringen om att särskilt prioritera mäns våld mot kvinnor. Förra året rekryterade polisen därför 350

särskilda utredare med speciellt fokus på dessa brott. Dessutom har såväl kvinnojourer som brottsofferjourer fått kraftigt ökade resurser. De statliga anslagen till kvinnojourerna har ökat från 25 miljoner kronor 2015 till 150 miljoner kronor 2020.

Mer är också på gång. Regeringen har föreslagit ett särskilt barnfridsbrott, som innebär skärpt straff för den man som slår sin sambo eller fru inför barnen, och som dessutom kan göra honom skadeståndsskyldig gentemot barnen.

Regeringen gör det nu också lättare för vården att larma när de misstänker att en kvinna blir slagen. Sedan en tid tillbaka har Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket också ett uppdrag som handlar om att bli bättre på att upptäckta utsatthet för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck hos personer som de möter i sin verksamhet.

Vi kan idag berätta att ett lagförslag håller på att tas fram om att skärpa minimistraffet för grov kvinnofridskränkning till ett års fängelse. Det har många efterfrågat, och regeringen kommer att kunna gå till Lagrådet med förslag om en sådan skärpning nu före sommaren. Det är ytterligare en viktig markering om hur allvarligt vi ser på denna typ av brottslighet.

Mycket har gjorts, och mycket arbete pågår. Men det är också uppenbart att mer måste göras. Regeringen är i slutfasen av arbetet med det nya åtgärdsprogrammet för arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Inom ramen för det arbetet har regeringen haft flera saksråd med civilsamhället.

För att möjliggöra ytterligare dialog bjuder vi i dag in organisationer som arbetar med dessa frågor, för att tillsammans med berörda myndigheter diskutera ytterligare åtgärder till ett möte nästa vecka.

Förra året dödades 13 kvinnor av män som de hade eller haft en relation med. Vi är övertygade om att den siffran kan reduceras kraftigt, om bara rätt åtgärder vidtas i tid.

Vi måste ha en nollvision när det gäller det dödliga våldet mot kvinnor.